מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את חמש התחנות של מסע חשוון ואת הרעיון המרכזי של כל אחת מהן
- לתרגל מושגי יסוד ממורשת ישראל: תפילת גשם, פרשות נח ולך לך, דמות רחל אמנו וחג הסיגד
- לפתח יכולת לחבר בין תכנים קהילתיים-משפחתיים לבין נושאי מורשת ותרבות
- לתרגל כתיבה ושיח סביב ערכים כמו אחריות, הכרת תודה, אכפתיות ושייכות

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – פרק 1 • מר חשוון: חוגגים בעצמנו – היכרות עם הרעיון

- 1. א – כי אין בו חגים
- 2. ב – יום הולדת של חבר או חברה
- 3. ב – שמחה ביום שעשה ה'

חלק ב' – פרק 1 • מר חשוון: חוגגים בעצמנו – תרגול והבנה

- 1. לא נכון – אפשר לחגוג רגעים אישיים, כמו יום הולדת, הצלחה קטנה או הודיה למישהו
- 2. נכון – כל יום טוב יכול להיות סיבה לשמוח

חלק ג' – פרק 1 • מר חשוון: חוגגים בעצמנו – השלמות והתאמות

- 1. חגים
- 2. תודה

חלק ד' – פרק 1 • מר חשוון: חוגגים בעצמנו – התאמה

- 1 – ב (חגיגה עם שירה ושמחה)
- 2 – א (הצלחה אישית קטנה)
- 3 – ד (הכרת תודה)
- 4 – ג (יצירתיות ושמחה)

חלק ה' – פרק 2 • ותן טל ומטר: בקשת הגשם – היכרות עם המושגים

- 1. נכון – בתפילה אומרים בחודש חשוון את הבקשה ותן טל ומטר
- 2. לא נכון – טל הן טיפות קטנות של הבוקר, ואילו מטר הוא הגשם
- 3. נכון – בלי גשם האדמה והעצים לא יכולים לגדול
- 4. לא נכון – רצו להגיע לירושלים ברגל ולחזור הביתה לפני שיתחיל הגשם

חלק ו' – פרק 2 • ותן טל ומטר: בקשת הגשם – השלמות על עולי הרגל והמים

- 1. ירושלים
- 2. גשם
- 3. חשוון
- 4. ברז
- 5. טל

חלק ז' – פרק 2 • ותן טל ומטר: בקשת הגשם – חשיבה והרחבה

- 1. כדי שיוכלו להגיע הביתה בשלום לפני שהדרכים ייעשו קשות וקרות בגלל הגשם
- 2. כשמבינים שהגשם הוא ברכה חשובה, לומדים גם שלא נכון לבזבז מים אלא לשמור על כל טיפה
- 3. כגון לסגור ברז כשלא צריך, לתקן ברז שמטפטף או לקצר את הזמן במקלחת
- 4. טל הן טיפות קטנות שמופיעות בבוקר, ומטר הוא הגשם היורד מהשמיים

חלק ח' – פרק 3 • נח ולך לך: תיבה, קשת ומסע – הכרת הסיפור

- 1. א – עץ
- 2. ב – ארבעים יום וארבעים לילה
- 3. ב – יונה
- 4. ב – השאירו אותו פתוח לכל אורח
- 5. ב – הבטחה והתחלה חדשה

חלק ט' – פרק 3 • נח ולך לך: תיבה, קשת ומסע – תרגול והבנה

- 1. יונה
- 2. מסע
- 3. ברית

חלק י׳ – פרק 3 • נח ולך לך: תיבה, קשת ומסע – התאמה וסדר

- 1 – ב (בנה תיבה מעץ)
- 2 – ג (אוהל פתוח לאורחים)
- 3 – ד (סימן של הבטחה)
- 4 – א (חזרה עם עלה זית)

חלק י״א – פרק 3 • נח ולך לך: תיבה, קשת ומסע – סדר אירועים

1. נח בונה תיבה גדולה מעץ
2. יורד גשם חזק ארבעים יום וארבעים לילה
3. התיבה שטה על המים
4. נח שולח יונה שחוזרת עם עלה זית
5. כולם יוצאים מהתיבה ומופיעה קשת בשמיים

חלק י״ב – פרק 4 • רחל אמנו: לדאוג לאחר – הבנת הסיפור

1. א – רועת צאן
2. א – לאחותה לאה
3. ב – י״א בחשוון

חלק י״ג – פרק 4 • רחל אמנו: לדאוג לאחר – הבנה ויישום

1. נכון – בסיפור מסופר שרחל דאגה שכל כבש ישתה מים ליד הבאר
2. לא נכון – להפך, רחל שמה לב למי שעצוב וניסתה לעזור

חלק י״ד – פרק 4 • רחל אמנו: לדאוג לאחר – מילים ומושגים

1. באר
2. אמא

חלק ט״ו – פרק 4 • רחל אמנו: לדאוג לאחר – התאמה

- 1 – ג (רועה שדאגה לכל הצאן)
- 2 – א (אחותה של רחל)
- 3 – ד (מקום שבו שתה הצאן)
- 4 – ב (מעשה טוב כלפי מישהו אחר)

חלק ט״ז – פרק 5 • חג הסיגד: כמיהה לירושלים – הכרות עם החג

1. ג – חמישים יום
2. א – כהני הדת אצל יהודי אתיופיה
3. ב – הקשיבו להקראה מספר התורה והתפללו
4. א – געגוע לירושלים וחידוש הברית
5. ב – גם בירושלים

חלק י״ז – פרק 5 • חג הסיגד: כמיהה לירושלים – השלמת מושגים

1. תורה
2. חשוון
3. יורדים
4. ירושלים

חלק י״ח – פרק 5 • חג הסיגד: כמיהה לירושלים – חשיבה וכתיבה

1. עלו יחד על הר גבוה, הביטו לכיוון ירושלים, צמו והתפללו
2. כמו בספר נחמיה, העם מתכנס יחד להקשיב לתורה ולחדש את המחויבות שלו
3. כי כולם עולים יחד, מתפללים ושמחים יחד כקהילה אחת
4. תשובה פתוחה - תחושות של תקווה, התרגשות והתחברות לירושלים

חלק י״ט – פרק 6 • המסע של המשפחה שלי והיישוב שלי – זוכרים פרטים

1. נכון – הפרויקט מבוסס על ראיון עם מבוגר/ת מהמשפחה או מהקהילה
2. נכון – בכרטיס שואלים מאיפה הגיע החפץ ומתי הגיע
3. לא נכון – הרעיון הגדול הוא שכל יישוב נבנה בידי אנשים רבים שחלמו ועבדו יחד
4. נכון – יש רשימת שאלות דו-לשונית המיועדת לעולים

חלק כ׳ – פרק 6 • המסע של המשפחה שלי והיישוב שלי – מבינים את הפרויקט

- 1 – ד (קרוב משפחה או מישהו מהקהילה)
- 2 – ה (מהבנק או מוסיפים משלכם)
- 3 – א (מקליטים או כותבים את הריאיון)
- 4 – ו (סיפור החפץ)
- 5 – ב (עץ משפחה או עץ אנשים קרובים)
- 6 – ג (בתערוכה בשיעור 8)

כרטיס יציאה – מה לחפש

- בדקו שהתלמיד/ה מציין/ת נכון את שם התחנה ואת הרעיון הגדול שלה בלשון עצמם, לא ציטוט מילולי
- ודאו הבנה שטל הוא טיפות בוקר ומטר הוא גשם, וקישור נכון לעולי הרגל שרצו להגיע הביתה לפני הגשמים
- בדקו שהתשובה כוללת שלב מהפרויקט (ראיון, חפץ או עץ משפחה) וערך רלוונטי כמו שייכות או הכרת תודה

טיפים להפעלה:

- אפשר לחלק את החוברת לארבעה שיעורים, פרק או שניים בכל שיעור, בהתאם לפריסה החודשית של האתר
- לכיתות עם תלמידים עולים כדאי להוסיף זמן לתרגול מושגים בעברית פשוטה לפני המעבר למשימות הכתיבה
- לתלמידים מתקשים אפשר להציע לענות בעל פה או לצייר במקום לכתוב משפט שלם בפרקים על הסיפורים
- מומלץ לשלב את פרק 6 כפרויקט סיום המחבר את כל התחנות יחד, ולהציג את התוצרים בכיתה בסוף המסע

חוברת תרגול – צועדים במסע המורשת: מסע חשוון

צועדים במסע המורשת

חט״ב · רגיל

תוכן החוברת

1. פרק 1 – מר חשוון: חוגגים בעצמנו
2. פרק 2 – ותן טל ומטר: בקשת הגשם
3. פרק 3 – נח ולך לך: תיבה, קשת ומסע
4. פרק 4 – רחל אמנו: לדאוג לאחר
5. פרק 5 – חג הסיגד: כמיהה לירושלים
6. פרק 6 – המסע של המשפחה שלי והיישוב שלי

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

חוברת תרגול – צועדים במסע המורשת: מסע חשוון

חוברת התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בחוברת הזאת תעברו על כל תחנות המסע של חודש חשוון, לפי הסדר שבו הן מופיעות באתר. בכל פרק יש שאלות קצרות על הסיפור, המושגים והערכים של התחנה. אפשר לעבוד לבד או בזוגות, ולסמן וי בסוף כל פרק שהושלם.

1 חלק א' – פרק 1 • מר חשוון: חוגגים בעצמנו – היכרות עם הרעיון

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. למה יש שקוראים לחודש חשוון "מר חשוון"?

א) כי אין בו חגים ב) כי יש בו הרבה חגים ג) כי הוא החודש הקר ביותר

ד) כי הוא החודש האחרון בשנה

2. לפי התחנה, מה אפשר לחגוג גם בלי חג רשמי?

א) רק חגים גדולים בלבד ב) יום הולדת של חבר או חברה ג) אי אפשר לחגוג בלי חג

ד) רק דברים שהמורה בוחרת

3. מה אומר הפסוק מתהלים שמופיע בתחנה?

א) שיר על הגשם ב) שמחה ביום שעשה ה' ג) תפילה לגאולה ד) ברכת המזון

2 חלק ב' – פרק 1 • מר חשוון: חוגגים בעצמנו – תרגול והבנה

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	אי אפשר לחגוג שום דבר בחודש חשוון כי אין בו חג.	☐	☐
2	אפשר לחגוג גם הצלחה קטנה, כמו קריאת ספר לבד בפעם הראשונה.	☐	☐

3 חלק ג' – פרק 1 • מר חשוון: חוגגים בעצמנו – השלמות והתאמות

השלימו את המילה החסרה.

1. חודש חשוון הוא חודש בלי _____

2. אפשר לומר _____ למי שעזר לנו, וזו גם סיבה לשמוח

4 חלק ד' – פרק 1 • מר חשוון: חוגגים בעצמנו – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. יום הולדת של חבר	___	**א.** הצלחה אישית קטנה
2. קריאת ספר לבד בפעם הראשונה	___	**ב.** חגיגה עם שירה ושמחה
3. אמירת תודה למי שעזר	___	**ג.** יצירתיות ושמחה

4. בחירה מה לחגוג השבוע	___	**ד.** הכרת תודה

5 חלק ה׳ – פרק 2 • ותן טל ומטר: בקשת הגשם – היכרות עם המושגים

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בחודש חשוון מתחילים לבקש גשם בתפילה	☐	☐
2	המילה טל מתארת גשם חזק וסוער	☐	☐
3	הגשם נותן מים לאדמה, לעצים ולאנשים	☐	☐
4	פעם אנשים חיכו דווקא לגשם שיתחיל מוקדם מאוד, עוד לפני החג	☐	☐

6 חלק ו׳ – פרק 2 • ותן טל ומטר: בקשת הגשם – השלמות על עולי הרגל והמים

השלימו את המילה החסרה.

1. פעם אנשים הלכו ברגל ל _____ כדי לחגוג את החג

2. עולי הרגל רצו להגיע הביתה בשלום לפני תחילת ה _____

3. מחכים עד חודש _____ כדי להתחיל לבקש גשם בתפילה

4. כדי לבדוק אם יש בזבוז מים בבית, אפשר לבדוק אם יש _____ שמטפטף

5. בתפילה מבקשים _____ ומטר, כשהמילה הראשונה היא טיפות קטנות והשנייה היא גשם חזק

7 חלק ז׳ – פרק 2 • ותן טל ומטר: בקשת הגשם – חשיבה והרחבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. הסבירו במילים שלכם מדוע חיכו עולי הרגל לחזור הביתה דווקא לפני תחילת הגשמים

2. מהו הקשר בין הכרת תודה על הגשם ובין שמירה על כל טיפת מים? כתבו 2-3 משפטים

3. כתבו פעולה אחת שאפשר לעשות בבית כדי לשמור על מים

4. הסבירו במילים שלכם מה ההבדל בין טל למטר

_____

_____

8 חלק ח׳ – פרק 3 • נח ולך לך: תיבה, קשת ומסע – הכרת הסיפור

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. ממה בנה נח את התיבה?

א) עץ ב) אבן ג) בד ד) מתכת

2. כמה זמן ירד הגשם בסיפור המבול?

א) שבעה ימים ב) ארבעים יום וארבעים לילה ג) יום אחד ד) מאה ימים

3. את מי שלח נח כדי לבדוק אם המים ירדו?

א) עורב בלבד ב) יונה ג) נשר ד) סוס

4. מה אברהם ושרה עשו עם האוהל שלהם במסע?

א) סגרו אותו לכל אורח ב) השאירו אותו פתוח לכל אורח ג) מכרו אותו ד) החביאו אותו

5. מה מסמלת הקשת שהופיעה בשמיים אחרי המבול?

א) שיבוא עוד מבול ב) הבטחה והתחלה חדשה ג) שהחורף הסתיים ד) שצריך לברוח

9 חלק ט׳ – פרק 3 • נח ולך לך: תיבה, קשת ומסע – תרגול והבנה

השלימו את המילה החסרה.

1. נח שלח _____ מהתיבה, והיא חזרה עם עלה זית בפיה

2. אברהם ושרה יצאו ל _____ אל ארץ חדשה שה׳ הראה להם

3. הקשת בענן היא אות וסימן ל _____ בין ה׳ ובין הארץ

10 חלק י׳ – פרק 3 • נח ולך לך: תיבה, קשת ומסע – התאמה וסדר

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. נח	___	**א.** חזרה עם עלה זית
2. אברהם ושרה	___	**ב.** בנה תיבה מעץ
3. הקשת	___	**ג.** אוהל פתוח לאורחים
4. היונה	___	**ד.** סימן של הבטחה

11 חלק י״א – פרק 3 • נח ולך לך: תיבה, קשת ומסע – סדר אירועים

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	יורד גשם חזק ארבעים יום וארבעים לילה

☐	נח שולח יונה שחוזרת עם עלה זית
☐	כולם יוצאים מהתיבה ומופיעה קשת בשמיים
☐	נח בונה תיבה גדולה מעץ
☐	התיבה שטה על המים

12 חלק י"ב – פרק 4 • רחל אמנו: לדאוג לאחר – הבנת הסיפור

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה היה תפקידה של רחל אמנו בסיפור?

א) רועת צאן ב) מלכה ג) נביאה ד) סוחרת

2. למי עזרה רחל חוץ מהדאגה לצאן?

א) לאחותה לאה ב) לאביה בלבד ג) לזרים בלבד ד) לאף אחד

3. באיזה תאריך בחודש חשוון זוכרים את רחל אמנו?

א) א׳ בחשוון ב) י״א בחשוון ג) כ״ט בחשוון ד) ז׳ בחשוון

13 חלק י"ג – פרק 4 • רחל אמנו: לדאוג לאחר – הבנה ויישום

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	רחל דאגה שכל כבש בעדר ישתה מים	☐	☐
2	רחל התעלמה ממי שהיה עצוב סביבה	☐	☐

14 חלק י"ד – פרק 4 • רחל אמנו: לדאוג לאחר – מילים ומושגים

השלימו את המילה החסרה.

1. רחל הלכה עם הצאן של אביה אל ה_____

2. קוראים לרחל "רחל אמנו" כי היא דאגה לכולם כמו _____

15 חלק ט"ו – פרק 4 • רחל אמנו: לדאוג לאחר – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. רחל	___	**א.** אחותה של רחל
2. לאה	___	**ב.** מעשה טוב כלפי מישהו אחר
3. באר	___	**ג.** רועה שדאגה לכל הצאן
4. חסד	___	**ד.** מקום שבו שתה הצאן

16 חלק ט״ז – פרק 5 • חג הסיגד: כמיהה לירושלים – הכרות עם החג

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. חג הסיגד חל כמה ימים אחרי יום הכיפורים?

א) שלושים יום ב) ארבעים יום ג) חמישים יום ד) שישים יום

2. מי הם הקסים שהחזיקו את ספר התורה בחג הסיגד?

א) כהני הדת אצל יהודי אתיופיה ב) ילדי הכפר ג) שומרי ההר ד) זמרי החג

3. מה עשו החוגגים בראש ההר ביום הסיגד?

א) שיחקו משחקים ב) הקשיבו להקראה מספר התורה והתפללו ג) בנו בית חדש ד) אכלו ארוחת חג

4. מה הרעיון הגדול שבבסיס חג הסיגד?

א) געגוע לירושלים וחידוש הברית ב) בקשת גשם ג) מסע בתיבה ד) חגיגת יום הולדת

5. היום, חג הסיגד נחגג גם היכן, מלבד אתיופיה?

א) רק בבתי ספר ב) גם בירושלים ג) רק בטלוויזיה ד) רק בכפרים

17 חלק י״ז – פרק 5 • חג הסיגד: כמיהה לירושלים – השלמת מושגים

השלימו את המילה החסרה.

1. הקסים הקריאו בראש ההר מתוך ספר ה_____

2. חג הסיגד חל בתאריך כ״ט ב_____

3. אחרי הצום והתפילה, החוגגים _____ מההר ושמחים יחד

4. חג הסיגד מבטא כמיהה וגעגוע ל_____

18 חלק י״ח – פרק 5 • חג הסיגד: כמיהה לירושלים – חשיבה וכתיבה

ענו בקצרה.

1. מה עשו החוגגים כדי להביע כמיהה לירושלים?

2. הסבירו במילים שלכם מה הקשר בין חג הסיגד לחידוש ברית עם העם

3. כתבו משפט שמסביר למה חג הסיגד מחזק שייכות קהילתית

4. ספרו איך לדעתכם מרגישים החוגגים כשהם מגיעים לראש ההר

19 חלק י"ט – פרק 6 • המסע של המשפחה שלי והיישוב שלי – זוכרים פרטים

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בפרויקט "המסע של המשפחה שלי" מראיינים בן משפחה או קרוב/ת קהילה	☐	☐
2	כרטיס "סיפור החפץ" כולל שאלה מאיפה הגיע החפץ ומתי	☐	☐
3	ביחידה "היישוב שלי" הרעיון הגדול הוא שהיישוב נבנה בידי אדם אחד בלבד	☐	☐
4	בבנק השאלות לראיון יש גרסה מיוחדת לעולים חדשים בעברית ובאנגלית	☐	☐

20 חלק כ' – פרק 6 • המסע של המשפחה שלי והיישוב שלי – מבינים את הפרויקט

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. בוחרים את מי מראיינים	___	**א.** מקליטים או כותבים את הריאיון
2. בוחרים 5 שאלות	___	**ב.** עץ משפחה או עץ אנשים קרובים
3. מתאמים זמן	___	**ג.** בתערוכה בשיעור 8
4. ממלאים כרטיס	___	**ד.** קרוב משפחה או מישהו מהקהילה
5. בונים עץ	___	**ה.** מהבנק או מוסיפים משלכם
6. מציגים את התוצר	___	**ו.** סיפור החפץ

כרטיס יציאה

תוכלו לספר בקצרה על שתיים מתוך חמש תחנות המסע ועל הרעיון המרכזי של כל אחת?

תוכלו להסביר מה ההבדל בין טל למטר, ולמה מתחילים לבקש גשם דווקא בחשוון?

תוכלו לתאר צעד אחד שעשיתם בפרויקט המשפחה שלכם וערך אחד שלמדתם ממנו?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀